

Кафедра всеобщей истории

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЙ

**НОВАЯ И НОВЕЙШАЯ ИСТОРИЯ
СТРАН ЕВРОПЫ И АМЕРИКИ**

3 курс

специальность «История. Английский язык.»

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМ. С.С. ОРИНЬИ

ТЭМА 1. РЭВАЛЮЦЫІ І РЭФОРМЫ Ў ЕЎРАПЕЙСКІХ КРАІНАХ (ІСПАНІЯ, ІТАЛІЯ, ФРАНЦЫЯ).

1. Рэвалюцыя і рэформы – два падыходы мадэрнізацыі.
2. Першыя рэвалюцыі ў Іспаніі.
3. Рэвалюцыі ў Італіі (1820-1821, 1831).
4. Францыя ад рэстаўрацыі Бурбонаў да рэвалюцыі 1830 г.

ЛІТАРАТУРА

Асноўная

Антюхина-Московченко В.И. История Франции.– М., 1986.

История Испании. – М., 1970. – Т.2.

История Италии. В 3-х т. – М., 1970. – Т.2.

История Франции. В 3-х т. – М., 1973. – Т.2.

Хобсбаум Э. Век революции. Европа 1789-1848.- Ростов-на-Дону, 1999.

ТЭМА 2. ЧАРЦІСЦКІ РУХ У АНГЛІІ

1. Сацыяльна-эканамічнае развіцц1 Англіі пасля напалеонаўскіх войнаў. Адлюстраванне гэтага працэсу ў гісторыі "хлебных законаў".
2. Перадумовы чарцісцкага руху і яго разгортванне ў 1836-1839 гг.
3. Другая хваля чарцісцкага руху (1840-1842 гг.).
4. Чарцісцкі рух у 1847-1848 гг.
5. Заняпад чарцісцкага руху. Чарцісцкі рух як форма барацьбы за эмансіпацыю рабочага класа.

ЛІТАРАТУРА

Асноўная

- Ерофеев Н.А. Очерки по истории Англии в 1815-1917 гг. – М., 1959.
Ерофеев Н.А. Чартистское движение. – М., 1961.
Рожков Б.А. Чартистское движение. 1836-1854 гг. – М., 1960.
Энгельс Ф. Чартистское движение // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. – 2-е изд. – Т.24.

Дадатковая

- Ерофеев Н.А. Чартизм и колониальная политика Англии // Новая и новейшая история. – 1957. - № 1.
Международное рабочее движение. Вопросы истории и теории. В 8-ми т. – М., 1976. – Т.1. – С.306-318, 341-350.
Мортон А.Л., Тэйт Дж. История английского рабочего движения. 1770-1920. – М., 1959.
Резников А.Б. Первая классовая битва пролетариата: Англия 1842 г. – М., 1970.
Тревельян Дж. Социальная история Англии. – М., 1959.
Энгельс Ф. Аграрная программа чартистов // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. – 2-е изд. – Т. 4.

ТЭМА 3. РЭВАЛЮЦЫЯ 1848 г. У ФРАНЦЫІ. ДРУГАЯ РЭСПУБЛІКА

1. Прычыны і характар рэвалюцыі, яе "рухаючыя сілы".
2. Пачатак рэвалюцыі. Палітычная барацьба ў краіне да пачатку лета 1848 г.
3. Рабочае пытанне ў ходзе рэвалюцыі. Чэрвеньскае паўстанне.
4. Канстытуцыя Другой Рэспублікі. Абранне прэзідэнтам Луі Напалеона Банапарта.
5. Выбары ў Заканадаўчы сход. Яго палітычны склад і сітуацыя ў краіне.
6. Устанаўленне банапартысцкай дыктатуры. Канстытуцыя Другой імперыі. "Сляды" рэвалюцыі ў ёй.

КРЫНІЦЫ І ЛІТАРАТУРА

Асноўная

- История Франции. В 3-х т. – М., 1973. – Т.2. – Глава 6.
Круглый стол "Революции 1848-1849 гг. в Европе" // Новая и новейшая история. – 1986. - № 6.
Революции 1848-1849 гг. – М., 1952. – Т.1-2 (Адпаведныя главы).
Франция в годы июльской монархии. Революция 1848 и II Республика // Хрестоматия по новой истории. – М., 1965. – Т.2. – С.55-92.

Дадатковая

- Дзюрасэль Ж.-Б. Еўропа з 1815 года да нашых дзён. Палітычнае жыццё і міжнародныя адносіны. – Мн., 1996. – Ч.2.
Застенкер Н.Е. Революция 1848-1849 гг. во Франции. – М., 1948.
Маркс К. Классовая борьба во Франции с 1848 по 1850 гг. // // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. – 2-е изд – Т.7.
Маркс К. Конституция Французской республики, принятая 4 ноября 1848 г. // Там же.
Маркс К. 18 брюмера Луи Бонапарта // Там же. – Т.8.
Михайлов М.И. Революция 1848-1849 гг. Зарубежная историография // новая и новейшая история. – 1998. - № 6. – С.48-63.

ТЭМА 4. РЭВАЛЮЦЫЯ 1848-1849 гг. у ГЕРМАНІІ

1. Прычыны і перадумовы рэвалюцыі.
2. Пачатак рэвалюцыі. Падзеі вясны 1848 г. у Бадэне, Прусіі, іншых нямецкіх дзяржавах.
3. Устаноўчыя сходы ў Прусіі, іншых нямецкіх дзяржавах.
4. Франкфурцкі нацыянальны сход. Яго спроба аб'яднаць Германію.
5. Сялянскае пытанне ў ходзе рэвалюцыі. Закон ад 2 сакавіка 1850 г. – адно з наступстваў рэвалюцыі ў Прусіі.
6. Іншыя вынікі рэвалюцыі. Палітычны лад Германіі пасля рэвалюцыі.

КРЫНІЦЫ І ЛІТАРАТУРА

Асноўная

- Бисмарк О. Мысли и воспоминания. – М., 1940. – Т.1.
Иванов Ю.Ф. Муравьев Ю.П. Практикум по новой истории. – М., 1973. – С.211-232.
Энгельс Ф. Германская кампания за имперскую конституцию // Маркс К., Энгельс Ф. – Соч. – 2-е изд. – Т.7.
Энгельс Ф. Революция и контрреволюция в Германии // Там же. – Т.8.
Михайлов М.И. Революция 1848 г. в Германии // Германская история в новое и новейшее время. – М., 1970. – Т.1.
Революции 1848-1849 гг. – М., 1952. – Т.1. – Глава 33.

Дадатковая

- Гаранин Л.Н. Из истории рабочего движения в Магдебурге накануне революции 1848-1849 гг. // Вопросы истории. – Мн., 1979. – Вып.6.
Михайлов М.И. Проблемы германской революции 1848 г. – М., 1985.
Михайлов М.И. Революция 1848-1849 г. Зарубежная историография // Новая и новейшая история. – 1998. - № 6.
Степанова Е.А., Левинова С.З. Борьба за единую демократическую Германию в период революции 1848-1849 гг. – М., 1955.

ТЭМА 5. РЭВАЛЮЦЫЯ 1848-1849 ГГ. У АЎСТРЫІ І ВЕНГРЫІ

4 гадзіны

1. Прычыны і перадумовы рэвалюцыі.
2. Пачатак рэвалюцыі. Сакавіцкія падзеі.
3. Выбары аўстрыйскага рэйхстага і яго дзейнасць.
4. Пачатак рэвалюцыі ў Венгрыі. Дзейнасць венгерскага сейма.
5. Нацыянальнае пытанне ў ходзе рэвалюцыі ў Аўстрыі і Венгрыі.
6. Абвяшчэнне незалежнасці Венгрыі. Аўстра-венгерская вайна. Адносіны да яе іншых народаў імперыі.
7. Інтэрвенцыя Расіі ў Венгрыю і паражэнне рэвалюцыі.
8. Вынікі рэвалюцыі. Пераўтварэнне Аўстрыйскай імперыі ў дуалістычную дзяржаву Аўстра-Венгрыю.

КРЫНІЦЫ І ЛІТАРАТУРА

Асноўная

- Хрестоматія по новой истории. – М., 1965. – Т.2. – С.140-154.
Авербух Р.А. Революция в Австрии (1848-1849 гг.). – М., 1970.
Исламов Т.М. Империя Габсбургов: становление и развитие: XVI-XIX вв.
// Новая и новейшая история. – 2001. - № 2. – С.11-40.
Освободительное движение народов Австрийской империи. Зарождение и развитие: Конец XVIII в. – 1849 г. – М., 1980.
Революции 1848-1849 гг. – М., 1952 (адпаведныя главы).

Дадатковая

- Авербух Р.А. Революция и национально-освободительная борьба в Венгрии 1848-1849 гг. – М., 1965.
История дипломатии. – М., 1959. – Т.1. (Раздел "Подавление Николаем I венгерского восстания и вмешательство России в австро-пруссские отношения").
Пристер Е. Краткая история Австрии. – М., 1952.
Шпира Д. Четыре судьбы. И.Сеченьи, Л.Баттяни, Ш.Петефи и Л.Кошут. – М., 1986.

ТЭМА 6. РЭВАЛЮЦЫЯ 1848-1849 ГГ. У ІТАЛІ

1. Прычыны рэвалюцыі. Яе сацыяльныя і нацыянальныя аспекты.
2. Пачатак рэвалюцыі (да сакавіцкіх падзей 1848 г.).
3. Аўстра-італьянскія войны. Прычыны і наступствы паражэння італьянцаў.
4. Рымская рэспубліка. Мадзіні і Гарыбальдзі.
5. Паражэнне рэвалюцыі. Яе наступствы.

КРЫНІЦЫ І ЛІТАРАТУРА

Асноўная

Гарыбальды Дж. Мемуары. – М., 1966.

Хрестоматія по новай історыі. – М., 1965. – Т.1. С.216-240.

Кірова К.З. Жыццё Джузепе Мадзіні. – М., 1981.

Невлер В.Е. Джузепе Гарыбальды. – М., 1961.

Невлер В.Е. Італія ў 1848-1870 гг. // Історыя Італіі. – М., 1970. – Т.2.

Рэвалюцыі 1848-1849 гг. – М., 1952. (Адпаведныя главы).

Дадатковая

Канделоро Дж. Історыя сучаснай Італіі. – М., 1965. – Т.3.

Лурье А. Гарыбальды. 1807-1882. – М., 1957.

Маркс К. Рэвалюцыйнае рухавенне ў Італіі // Маркс К., Энгельс Ф. – Соч. – 2-е изд. – Т. 6.

Невлер (Вілін) В.Е. Даніэле Манін і Венецыянская рэспубліка 1848-1849 гг. – М., 1978.

Энгельс Ф. Паражэнне п'емонтцаў // Маркс К., Энгельс Ф. – Соч – 2-е изд. – Т.6.

ТЭМА 7. АБ'ЯДНАННЕ ІТАЛІІ

4 гадзіны

1. Перадумовы аб'яднання Італіі пасля рэвалюцыі 1848-1849 гг.
2. Эвалюцыя ідэалогіі Рысарджымента ад Мадзіні да Кавура. Асоба Гарыбальдзі.
3. Франка-аўстрыйская вайна 1859 г. Пачатак аб'яднання Італіі вакол П'емонта.
4. Паўстанне ў Сіцыліі. Паход "тысячы" Гарыбальдзі. Гарыбальдзі і антыфеадальны рух у Паўднёвай Італіі.
5. Барацьба за канчатковае аб'яднанне Італіі ў 60-я гады. Далучэнне Венецыі да Італіі.
6. Рымскае пытанне. Завяршэнне аб'яднання.

КРЫНІЦЫ І ЛІТАРАТУРА

Асноўная

- Гарыбальди Дж. Мемуары. – М., 1962.
Хрестоматия по новой истории. – М., 1965. – Т.2. – С.240-257.
История Италии. В 3-х т. – М., 1970-1971. – Т.2.
Замойский Л.П. История савойского королевского дома // Новая и новейшая история. – 1992. - № 1.

Дадатковая

- История дипломатии. – М., 1963. – Т.2.
Канделоро Дж. История современной Италии. – М., 1971. – Т.4,5.
Кирова К.Э. Жизнь Джузеппе Мадзини. – М., 1981.
Ковальская М.И. Италия в борьбе за национальную независимость и единство. – М., 1981.
Маркс К. Манифест Мадзини // Маркс К., Энгельс Ф. – Соч. – 2-е изд. – Т.13.
Невлер В.Е. Демократические силы в борьбе за объединение Италии. – М., 1982.
Энгельс Ф. Гарыбальди в Сицилии // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. – 2-е изд. – Т.15.

ТЭМА 8. АБ'ЯДНАННЕ ГЕРМАНІІ

4 гадзіны

1. Эканамічныя, сацыяльныя, палітычныя і духоўныя перадумовы аб'яднання.
2. Асноўныя патэнцыяльныя шляхі аб'яднання, іх шансы.
3. Прускі канстытуцыйны канфлікт. Прызначэнне Бісмарка канцлерам Прусіі. Яго погляды на справу аб'яднання.
4. Войны Прусіі з Даніяй і Аўстрыяй як этапы аб'яднання Германіі.
5. Утварэнне Паўночнагерманскага саюза, яго канстытуцыя.
6. Франка-пруская вайна і завяршэнне аб'яднання Германіі.

КРЫНІЦЫ І ЛІТАРАТУРА

Асноўная

- Галкин И.С. Создание Германской империи. 1815-1871 гг. – М., 1986.
Германская история в новое и новейшее время. – М., 1970. – Т.1.
Ерусалимский А.С. Бисмарк. Дипломатия и милитаризм. – М., 1968.
Туполев Б.М. Династия Гогенцоллернов // Новая и новейшая история. – 1991. - № 6.

Дополнительная

- Виноградов В.Н. Бисмарк, европейская дипломатия и общественность в 1865-1871 гг. // Новая и новейшая история. – 1985. - № 11.
Нарочницкая Л.И. Россия и войны Пруссии в 60-х гг. за объединение Германии. – М., 1967.
Чубинский В.В. Бисмарк. – М., 1988; 2-е изд. – М., 1997.
Шнеерсон Л.М. Австро-прусская война и дипломатия великих держав. – Мн., 1962.
Шнеерсон Л.М. Франко-прусская война и Россия. – Мн., 1976.
Шнеерсон Л.М. На перепутье европейской политики. Австро-русско-германские отношения 1871-1875 гг. – Мн., 1984.

ТЭМА 9. ПАРЫЖСКАЯ КАМУНА 1871 г.

1. Рэвалюцыя 4 верасня 1870 г. Другі этап франка-прускай вайны і яе вынікі.
2. Становішча Францыі зімой 1870-1871 гг. Паўстанне 18 сакавіка 1871 г. ў Парыжы і ўстанаўленне Камуны.
3. Структура Парыжскай Камуны. Асноўныя палітычныя плыні ў Камуне, іх барацьба.
4. Сацыяльна-эканамічная палітыка Камуны: паміж дыктатам неабходнасці і дагматычнымі канонамі.
5. Сутнасць Парыжскай Камуны ў святле гістарычнага вопыту канца XIX – XX ст.

КРЫНІЦЫ І ЛІТАРАТУРА

Асноўная

Сборник документов по истории рабочего и социалистического движения стран Европы и Америки. – М., 1985.

Хрестоматия по новой истории. – М., 1965. – Т.3. Раздел "Парижская Коммуна".

Антюхина-Московиченко В.И. Третья Республика во Франции. – М., 1986.

История Парижской Коммуны. 1871 / Под ред. А.З.Манфреда. – М., 1970.
История Франции. – М., 1973. – Т.2.

Дадатковая

Молок А.И. Хрестоматия по истории Парижской Коммуны. – М., 1975.

Протоколы заседания Парижской Коммуны. – М., 1959-1960. – Т.1-2.

Желубовская Э.А. Крушение Второй Империи и возникновение Третьей Республики во Франции. – М., 1956.

Керженцев П.М. История Парижской Колммуны. – М., 1959.

Маркс К. Гражданская война во Франции // Маркс К., Энгельс Ф. – Соч. – 2-е изд. – Т.17.

Парижская Коммуна 1871 года. Время. События. Люди. – М., 1970.

**ТЭМА 10. ІСПАНІЯ: ДРАМАТЫЧНЫ ШЛЯХ МАДЭРНІЗАЦЫІ
(другая палова XIX ст.).**

1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Іспаніі пасля трэцяй рэвалюцыі (1834-1843 гг.).
2. Рэвалюцыя 1854-1856 гг.: прычыны, ход і вынікі.
3. Пачатак рэвалюцыі 1868-1974 гг. Рабочы рух у рэвалюцыі.
4. Іспанская рэспубліка (1873-1874 гг.).
5. Вынікі і значэнне рэвалюцый 1854-1856 і 1868-1874 гг.

ЛІТАРАТУРА

Асноўная

История Испании. В 2-х т. – М., 1972. – Т.2.

Майский И.М. Испания 1808-1917 гг. Исторический очерк. – М., 1957.

Суховерхов В.В. Испанская революция 1854-1856 гг. – М., 1987.

Дадатковая

Буржуазные революции XVIII-XIX вв. в современной зарубежной историографии. – М., 1986.

Проблемы испанской истории. Сб.статей. – М., 1971, 1975, 1979.

ТЭМА 11. ГРАМАДЗЯНСКАЯ ВАЙНА Ё ЗША І РЭКАНСТРУКЦЫЯ ПОЎДНЯ

1. Сутыкненне дзвюх мадэляў сацыяльна-эканамічнага развіцця ЗША як асноўная прычына грамадзянскай вайны. Палітычныя лагеры вайны.
2. Асноўныя ваенныя дзеянні ў ходзе грамадзянскай вайны. Яе этапы.
3. Акт аб гамстэдах і адмена рабства як фактары перамогі паўночных штатаў у грамадзянскай вайне. Вынікі вайны
4. Рэканструкцыя паўднёвых штатаў. Завяршэнне другой рэвалюцыі ў ЗША.

КРЫНІЦЫ І ЛІТАРАТУРА

Асноўная

Сборник документов по истории нового времени. Экономическое развитие стран Европы и Америки. – М., 1989.

Сборник документов по истории рабочего и социалистического движения Европы и Америки. – М., 1985.

Хрестоматия по новой истории. – М., 1965. – Т.2. – С.326-391.

Иванов Р.Ф. Авраам Линкольн и гражданская война в США. – М., 1964.

История США. – М., 1985. – Т.1-2.

Ксянзоў І., Ксянзоў С. Сацыяльна-эканамічная палітыка ўрада Канфедэратыўных Штатаў Амерыкі ў час грамадзянскай вайны ў 1861-1865 гг. // Беларускі гістарычны часопіс. – 2000. - № 3.

Куропятник Г.В. Вторая американская революция. – М., 1961.

Дадатковая

Аллен Дж. Реконструкция: битва за демократию. – М., 1963.

Американские президенты. – М., 1997.

Маркс К. Британская торговля хлопком // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. – Т.15.

Маркс К. Гражданская война в Северной Америке // Там же.

Маркс К. Гражданская война в Соединенных Штатах // Там же.

Согрин В.В. Идеология в американской истории. От отцов-основателей до конца XX века. – М., 1995.

Шпотов В.М. Промышленный переворот в США. – М., 1991.

**ТЭМА 12. ДЗЯРЖАВА И ГРАМАДСТВА Ё КРАІНАХ ЕЎРОПЫ
І ПАЎНОЧНАЙ АМЕРЫКІ Ё XIX – пачатку XX ст.
ФАРМІРАВАННЕ ГРАМАДЗЯНСКАЙ СУПОЛЬНАСЦІ.**

4 гадзіны

1. Рэвалюцыя і рэформа – дзве формы працэсу мадэрнізацыі (на канкрэтна-гістарычным матэрыяле).
2. Фарміраванне новай сацыяльнай структуры грамадства ё ходзе мадэрнізацыі. Ідэалогія эпохі. Класавыя і агульначалавечыя кампаненты ё асноўных ідэйных плынях.
3. Канстытуцыйныя рэформы ё краінах. Выбарчае права Заходняй Еўропы. Зацвярджэнне парламентарызму.
4. Фарміраванне сістэмы палітычных партый і грамадзянскіх арганізацый.
5. Палітычная эмансipaцыя рабочага класа: умовы і наступствы.

ЛІТАРАТУРА

Асноўная

Конституции и законодательные акты буржуазных государств XVII-XIX вв. – М., 1957.

Гаджиев К.С. Либерализм: история и современность // Новая и новейшая история. – 1995. - № 6.

Галкин А.А., Рохшмир Ю.П. Консерватизм в прошлом и настоящем. О социальных корнях консервативной волны. – М., 1987.

Дзюрасэль Ж.-Б. Еўропа з 1815 года да нашых дзён. Палітычнае жыццё і міжнародныя адносіны. – Мн., 1996. – Частка 2-я, раздзелы 1-3, 6.

Европейский либерализм в новое время. Теория и практика. – М., 1995.

История буржуазного конституционализма XIX в. – М., 1986.

Согрин В.В. Британский либерализм: этапы развития и течения // Новая и новейшая история. – 1996. - № 4.

Фадеева Т.М. У истоков идеологии европейского консерватизма // Новая и новейшая история. – 1992. - № 6.

Чикалов Р.А., Чикалова И.Р. Западная Европа и Соединенные Штаты Америки (1815-1918 годы). – Мн., 2000. – Глава 3, 5 (§ 1).